

Fjärrvärmemonopol äter upp miljövinsterna

Pappersjätten SCA vill ta vara på sin spillvärme, men Umeå kommuns kraftbolag släpper hellre ut brukets spillvärme i havet än de släpper in konkurrenter.

Cleantechföretaget Climatewell hävdar att värme motsvarande en stor del av Sveriges elförbrukning som SCA, SSAB, Preemraff, Boliden, Kubal och andra industrier slösar bort skulle kunna användas om Naturvårdsverket ställde krav.

Anders Ydstedt är talesman för branschorganisationen Industrigruppen Återvunnen Energi. Han tror inte att teknik från företag som Climatewell eller Opcon räcker riktigt så långt.

Ändå är han övertygad om att industrin kan tjäna pengar på att ta vara på spillvärme i fjärrvärmenätet.

– Men krav är fel väg.

Istället ska marknaden styra. Kommunernas fjärrvärmenät skulle utnyttjas bättre om småföretagare fick konkurrera med energibolagen om att tjäna pengar på spillvärme.

– Precis som det fanns vindkraftsbolag i mindre skala innan energibolagen tog över, säger Anders Ydstedt.

Det skulle hjälpa jättarna att komma igång.

– Mellan fem och tio terawattimmar skulle man kunna ta tillvara. Det är det dubbla mot idag.

– Problemet är att fjärrvärmenäten bedrivs som monopol och att de ofta prioriterar egen produktion framför att ta tillvara återvunnen energi från industrin.

SSAB, Preem och SCA – några av de energiintensiva industrier som Realtid.se tidigare skrivit om – är medlemmar i gruppen, liksom finska Kemira som tillverkar kemikalier i Helsingborg.

– Kemira släpper ut hälften av sin värme i Öresund eftersom det kommunala energibolaget valt egen produktion, säger Anders Ydstedt.

Brittiska Pilkington smälter glas i Halmstad.

– Det blir värme över. Tidigare värmden Halmstad. Nu har kommunen valt att bygga en biopanna.

Umeå kommuns energibolag Umeå Energi investerade 70 miljoner kronor 1992 i att ta tillvara spillvärme från SCA:s massabruk i Obbola.

Det går åt el för att hetta upp det 25-gradiga vattnet från bruket tillräckligt för att den ska kunna användas i fjärrvärmenätet. Sedan 2004 måste bolaget betala elskatt för den

egenproducerade elen.

Nu har Umeå Energi investerat en miljard i en ny biobränsleanläggning på 115 megawatt – tillräckligt för att ge 500 gigawattimmar el på ett år. Den nya anläggningen tas i bruk 2009.

Om inte bolaget slipper elskatten för spillvärmen, så blir det billigare att släppa ut varmvattnet i havet. Det blir billigare att elda flis.

– Vi har ett år på oss försöka få en förändring, säger vd Curt Åström.

Umeå växer. Den nya anläggningen skulle behövas även om all spillvärme togs tillvara. Ändå argumenterar kommunens bolag för att slippa skatt. 100 megawattimmar, 16 procent av bolagets årsproduktion, kommer från spillvärmen.

– Det motsvarar flis från tusen långtradare, säger Curt Åström.

Han vill inte släppa in konkurrenter på fjärrvärmenätet om inte reglerna först ändras så att Umeå Energi slipper ansvar om konkurrenterna inte kan leverera. Umeå Energi behåller hellre hela fjärrvärmenätet för sig själva.

– Fast vi vill inte kalla det för monopol.

Det vill Anders Ydstedt.

Enligt honom borde fjärrvärmenätet styras av marknaden, precis som elnätet, stadsgasnätet och järnvägsnätet.

– Tänk dig hur mobiltelefonnätet sett ut idag om det varit monopol.

Göteborg Energi släpper in Preem och Shell.

– Men affärerna görs på monopolets villkor, säger Anders Ydstedt.

Täby kommun norr om Stockholm vill också se konkurrens, men dessa kommuner är undantag.

Fortum med finska staten som största ägare kontrollerar fjärrvärmenätet i Stockholm. I Uppsala är det svenska statens energijätte Vattenfall, i Malmö privatägda Eon.

Enmansutredaren Bengt Owe Birgerssons fjärrvärmeutredning 2004 avrådde den socialdemokratiska regeringen från att tvinga fram tillträde i nätet för tredje part.

Alliansregeringen ska tillsätta en egen utredning under våren.

Anders Ydstedt har stora förhoppningar.

– Värmenäten skulle se ut mer som internet. Ibland laddar man upp, ibland laddar man ner.

Toni kommentar:

Sverige behöver en grundlig reovering och ta bort alla kommunala, regionala och statliga monopol, det skulle öka välståndet och göra åter Sverige till ett framgångsrikt land

<http://www.toni-schonfelder.com/swe.asp?kat=3&id=900&show=900>

Det finns en övertro på alternativ energi, enligt den ledande amerikanske miljöforskaren Jesse Ausubel vid Rockefeller University i New York.

Han varnar nu för att alternativ energi förstör miljön.

Förnyelsebar energi kommer att leda till miljöförstöring i en hittills oöverträffad skala.